

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на д-р Красимир Любомиров Ранков на тема „Количествени и качествени параметри на съня при атлети“ за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ по професионално направление 7.6. Спорт

от доц. д-р Доля Тошкова Филипова, дм, лекар в Университетска болница “Софиямед”, съгласно заповед № ЗП – 636 от 11.04.2016, НСА „Васил Левски“.

Кратки биографични данни: Д-р Красимир Л. Ранков завършва МУ, София през 1999 г., специалност медицина. Работи като лекар в гр. Ихтиман и София, а от 2005 г. е асистент в НСА „Васил Левски“. Със заповед № 1105/04.07.2012 г. е зачислен за докторант на самостоятелна подготовка с ръководител доц. д-р Велизар Михайлов, дм. Консултант е по медицина на съня, член на Български лекарски съюз, Българско и Европейско дружество по медицина на съня и Българско дружество по физиологични науки.

Обща характеристика на дисертационния труд: Представеният дисертационен труд от д-р Красимир Любомиров Ранков цели проучване на ролята на активния спорт, като фактор във връзката висок индекс на телесна маса (боди мас индекс) и дихателни нарушения по време на сън.

Независимо от натрупаните познания по неврофизиология и патофизиология, настъпването на сънна депривация и дихателните нарушения по време на сън в спорта не са изследвани широко. Известна е ролята на съня върху трудовата и когнитивната дейност на човека, а един от основните проблеми на съвременното общество е наднорменото тегло и свързаните с него сърдечно - съдови, ендокринни и неврологични заболявания. Това определя актуалността и социалната значимост на дисертационния труд.

Дисертационният труд е представен на 128 страници, структуриран по определените изисквания - увод, литературен обзор, цел и задачи, методика, резултати и анализ, обсъждане, заключение, изводи, приноси, препоръки. Добре е онагледен с 25 фигури и 17 таблици, преобладаващо цветни. Литературният обзор включва съвременните познания по проблема, показва отличната осведоменост на докторанта и добро познаване на невро и електрофизиологията на съня. Отделена е специална глава на повишения индекс на

телесно тегло, като основен проблем на съвременното общество, водещ до висока заболяемост и смъртност. За статистическите сравнения са приложени адекватни статистически методи, вариационен, параметричен – t критерий на Student Fisher, непараметричен – Mann Whitney U test анализ. За всички статистически значими разлики е използван d -коефициента на Коеен за определяне на тяхната практическа големина от „незначителна“ до „голяма“, като се изчислява бисериалният коефициент на корелация за установяване каква част от ефекта се дължи на принадлежността към групата на спортуващите или неспортуващите.

Библиографската справка включва 118 източника от които само един на кирилица. Обзорната и методична част остават с превес спрямо текстоалната част на останалите глави от дисертацията, биха могли да се включат повече автори на кирилица, но това не омаловажава същността и достойнствата на дисертационния труд.

Резултати: Изследванията са проведени със съвременна апаратура „SOMNO check micro CARDIO“. Резултатите от три измерими – назално налягане, кислородно насищане, пулс и дванадесет изчислими параметри са от разделянето на групите - експериментална (трениращите сумо) и контролна (неспортуващи) на две подгрупи от 20 – 25 г. и 25 – 30 г. здрави мъже с повишен индекс на телесна маса, равен или по-голям от 35. На базата на методичните подходи, на извършената значителна по обем работа и статистически обработки са получени резултати, напълно достатъчни за формулирането на изводи и приноси. Те са представени много добре в 10 фигури и 15 таблици. Установени са повисоки статистически значими средни стойности за всички измерими и изчислими параметри при неспортуващите с изключение на показателя средна сърдечна честота, както и липса на значима разлика за показателя най-дълга апнея при 25 - 30 годишните. За възприемането на резултатите допринасят таблични анализи по статистическите показатели.

В дискусията се обсъжда хранителния и тренировъчен режим на спортуващите сумо и тук проличава добрата професионална и обща научна подготовка на докторанта и отличното боравене с научната литература. Приемам направените 5 изводи и 2 приноса, които се базират на обобщението на резултатите.

Считам, че комплексният подход на изследване на дихателните нарушения при трениращите **сумо** е принос, а от съществено значение от препоръките, очертаващи перспектива за бъдещи научни проучвания, е този за ефекта на спорта в терапията на дихателните нарушения при хора с нормално и такива с повишен индекс на телесно тегло.

Представени са три публикации във връзка с дисертационния труд, като в две от тях д-р К. Ранков е водач автор.

Авторефератът дава ясна представа за методичните подходи, получените резултати и направените изводи и приноси.

Заключение: Дисертационният труд е написан на много добър научен език и представлява важно за съвременното общество изследване при хора с повишен индекс на телесна маса и сънна депривация, водещи до понижаване на трудовата активност, влошаване качеството на живот, кардиологични, метаболитни и централно - нервни нарушения. Стандартизирането на изследванията, проведени със съвременна апаратура, приложените статистически методи и професионални умения на автора, определят надеждността на резултатите. Получените знания представляват интерес за специалистите, работещи в областта на спортната физиология и медицина, физиологията на труда, съречно - съдовите, неврологични и ендокринни заболявания. Актуалността на темата и получените изводи и приноси с теоретичен и потенциално приложен характер, ми дава основание да предложа на уважаемото жури да присъди на д-р Красимир Любомиров Ранков образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 7.6. Спорт.

10.05.2016 г.

Подпис:

(Доц. д-р Доля Филипова, дм)